

Teatre català actual**2015/2016**

Codi: 100704

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500247 Llengua i literatura catalanes	OT	3	2
2500247 Llengua i literatura catalanes	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Núria Santamaría Roig

Correu electrònic: Nuria.Santamaria@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

És altament aconsellable tenir coneixements sobre literatura catalana contemporània.

Objectius

El curs es proposa l'estudi d'alguns dels models estètics més significatius en el desenvolupament del teatre català des de la segona meitat del passat segle fins a l'actualitat. L'eix vertebrador del curs serà l'anàlisi i el comentari d'una selecció d'obres catalanes i estrangeres.

El curs no persegueix l'exhaustivitat en l'estudi dels períodes i les seves característiques, sinó proporcionar una visió panoràmica dels canvis artístics que han afectat el teatre de les darreres dècades, plantejar una reflexió general sobre les noves direccions de l'escriptura dramàtica i proveir alguns fonaments per a la valoració crítica del teatre català actual.

En acabar el curs l'estudiant haurà de ser capaç de:

- Conèixer, situar i contextualitzar els autors més representatius del teatre català d'aquest període.
- Relacionar l'evolució del teatre català amb les tendències escèniques occidentals coetànies.
- Entendre i comentar oralment els textos teatrals que llegeix.
- Emetre una valoració crítica sobre una obra de teatre.

Competències**Llengua i literatura catalanes**

- Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en les quals s'inscriu.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.

- Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar textos literaris des de bases filològiques i comparatistes, i redactar anàlisis i identificar models de llengua literària en textos catalans contemporanis.
2. Aplicar les eines informàtiques i saber consultar les fonts documentals específiques.
3. Comentar textos literaris, aplicant els instruments adquirits, atenent el context històric i sociocultural.
4. Descriure el context històric de la literatura catalana contemporània i relacionar obres literàries amb el seu context històric i cultural.
5. Dur a terme treballs escrits i presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat.
6. Elaborar, en un nivell avançat, textos crítics sobre les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana contemporània, i redactar assaigs originals i complexos, amb domini de la bibliografia pertinent, sobre autors i obres del període contemporani.
7. Exposar els coneixements sobre la història, l'art o altres moviments culturals.
8. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística
9. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la relació de la literatura amb les àrees humanes, artístiques i socials.
10. Interpretar la tradició cultural occidental a partir del segle XIX i fins a l'actualitat, i reconèixer amb detall en un text contemporani els trets de la tradició occidental.
11. Interpretar textos en profunditat i aportar arguments per fer-ne l'anàlisi crítica
12. Mantenir una actitud de respecte cap a les opinions, valors, comportaments i pràctiques dels altres.
13. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica de textos literaris i lingüístics
14. Redactar, en un nivell avançat, assaigs històrics i interpretatius sobre la tradició literària catalana contemporània, i exposar i argumentar de manera complexa visions de conjunt sobre fenòmens de la literatura catalana contemporània.
15. Treballar autònomament en l'estudi sincrònic i diacrònic de la llengua i la literatura catalanes.
16. Utilitzar la informació d'acord amb l'ètica científica.

Continguts

1. Prèvia: justificació d'una perspectiva d'estudi. Parcialitat o intersecció? Les especificitats de la lectura i l'anàlisi de textos dramàtics.
2. Una herència arrasada: breu introducció al teatre català de postguerra.
3. Literatura dramàtica i compromís.
 - 3.1. La nova fesomia de dues constants: moralisme i realisme.

3.2. Teatre i existencialisme.

3.3. Els nous realismes i els seus adjectius.

4. Unes dicotomies relatives: absurd i realisme èpic.

4.1. Formes, (des)propòsits i impugnacions de l'absurd europeu.

4.2. Realismes "distanciadors". El teatre èpic d'empelt germànic i els seus introductors al Principat. El muntatge, la revaloració del cabaret,

i el teatre-document.

5. Mites i paràboles. Intents de restitució de les essències espectaculars. Variants del relegament de l'autor literari.

6. La ràfega postmoderna. Els nêts de Beckett. Metadramaticitat i deconstrucció.

7. Orientacions de l'escriptura teatral català en el tombant de segle.

8. Últimes renovacions de l'escena catalana (per ara).

Metodologia

L'alumne haurà d'acomplir un treball continuat al llarg del curs, bo i realitzant puntualment les lectures obligatòries que es proposen, preparant les seves intervencions a classe per al comentari dels textos seleccionats i realitzant un nombre determinat d'exercicis.

Les classes combinaran el mètode tradicional de classe expositiva amb el treball de seminari. Els continguts de les classes poden complementar-se amb alguna activitat extraordinària addicional (assistència a una representació, conferència, etc.)

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques. Exposició del programa.	33	1,32	4, 7, 13
Seminaris: comentari i anàlisi de les lectures proposades	25	1	1, 3, 8, 9, 11, 12, 13
Tipus: Supervisades			
Tutories. Supervisió d'exercicis i treballs	15	0,6	13, 15
Tipus: Autònomes			
Cerca de documentació i redacció dels exercicis i treballs	25	1	2, 5, 6, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16
Estudi	19	0,76	4, 7, 8, 9, 10, 15
Lectura de les obres, seguint les directrius proposades	30	1,2	1, 8, 9, 10, 11, 13

Avaluació

Les competències d'aquesta assignatura seran avaluades per mitjà de proves i exercicis orals i escrits. Es considerarà també l'assistència i participació activa en les classes.

Components d'avaluació:

1. Control de lectures (prova eliminatòria escrita): s'han d'acreditar un 65% d'encerts. Sense haver superat aquesta prova, l'estudiant no serà avaluat.

2. Treballs i exercicis (60%)

3. Examen final (30%)

4. Intervencions i activitats a l'aula (10%)

(5. En funció del nombre d'estudiants matriculats es pot plantejar un treball col·lectiu)

Són susceptibles d'avaluació els estudiants que:

- hagin superat el control de lectures amb un 65% d'encerts.

- hagin presentat un mínim de 2 exercicis i hagin obtingut una qualificació superior a 4.

- hagin superat l'examen final amb un 5, com a mínim.

La reavaluació consistirà en:

- un nou control de lectures (per aquells casos que no hagin superat el primer control).

- un examen final

Només es podran presentar a la reavaluació els estudiants que acreditin una mitjana superior al 3'5.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Control de lectures	eliminatori	1	0,04	8, 10, 11, 13
Examen final	30%	2	0,08	1, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 13
Exercicis i treballs	60%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16
Intervencions i activitats a l'aula	10%	0	0	1, 3, 8, 9, 10, 11, 12, 13

Bibliografia

Referències provisionals

/ ed. D. George, John London, Sheffield: The Anglo-Catalan Society, 1996.

Deu lliçons sobre teatre: text i representació / J. Sala ed., Girona: Universitat de Girona, 2000.

Història de la Literatura Catalana / dir. M. de Riquer, A. Comas, J. Molas, vols. 10-11, B.: Ariel, 1987-1988.

Romea 125 anys / dir. E. Gallén, B.: Generalitat de Catalunya, 1989.

AADD, «Dossier: Dramatúrgia Catalana Actual», *Pausa*, 9-10, setembre-desembre 1991, p. 24-90.

AADD, «Monogràfic dedicat al teatre català de postguerra», *Caplletra*, 14, primavera 1993.

AADD, «Teatre: la generació del "baby-boom"», *Transversal*, 21, juny 2003.

AADD, *Teatre valencià: joves creadors*, Alzira: Bromera, 1994.

AADD, *Trenta anys de teatre valencià*, Alzira: Bromera, 2000.

AADD, *La dramaturgia als Països Catalans*, Barcelona: Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, 2005 (Quaderns Divulgatius, 27)

AADD, *L'escena del futur. Memòria de les arts escèniques als Països Catalans (1975-2005)*, Vilanova i la Geltrú: El Cep i la Nansa, 2006 (Argumenta, 6)

M. M. ALOMAR, *El teatre a Palma entre 1955 i 1970*, Mallorca: Documenta Balear, 2005.

J. ARBONÉS, *Teatre català de postguerra*, B.: Pòrtic, 1973.

A. BARTOMEUS, *Els autors del teatre català: testimoni d'una marginació*, B.: Curial, 1976.

C. BATLLE, «Una valoració de la dramaturgia catalana actual: realisme i perplexitat», *Revista de Catalunya*, 86, p. 75-92.

---, «La nova dramaturgia catalana: de la perplexitat a la diversitat», *Caplletra*, 22, primavera 1997, p. 49-78.

F. CURET, *Història del Teatre Català*, B: Aedos, 1967.

X. FÀBREGAS, *Aproximació a la Història del teatre català modern*, Barcelona: Curial, 1972.

--- *De l'Off Barcelona a l'acció comarcal. Dos anys de teatre català 1967-1968*, B: Institut del Teatre-Edicions 62, 1976.

--- *Història del teatre català*, B: Millà, 1978.

--- *Teatre en viu (1969-1972)*, B: Institut del Teatre-Edicions 62, 1987.

--- *Teatre en viu (1973-1976)*, B: Institut del Teatre, 1990.

--- *El teatre a la ciutat de Barcelona durant el règim franquista (1939-1954)*, Barcelona: Institut del Teatre-Edicions 62, 1985.

S. FELDMAN, *In the Eye of Storm. Contemporary Theatre in Barcelona*, Lewinsburg - Buknell University press, 2009. Traducció en català: *A l'ull de l'huracà*, Barcelona: L'Avenç, 2011.

E. GALLÉN, *El teatre a la ciutat de Barcelona durant el règim franquista (1939-1954)*, Barcelona: Edicions 62-Institut del Teatre, 1985 (Monografies de teatre, 19)

B. MESTRE, *El teatre a Mallorca*, PM: Caixa d'Estavis i Mont de Pietat Balear, 1979.

G. MIR, «Teatre mallorquí i postguerra» dins *Literatura i societat a la Mallorca de postguerra*, PM: Moll, 1970, p. 90-113.

A. NADAL, *Teatre modern a Mallorca*, B: PAM, 1998 (Biblioteca Miquel dels Sants Oliver, 8)

--- *Estudis sobre el teatre català del segle XX*, B: PAM, 2005 (Biblioteca Miquel dels Sants Oliver, 23)

G. PÉREZ de OLAGUER, *Teatre independent a Catalunya*, Barcelona: Bruguera, 1970.

J. RABASSA i FONTSERÉ, F. RABASSA i REIMAT, *Història del teatre a Lleida*, Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs, 1985.

M.J. RAGUÉ, *El teatro de fin de milenio en España. (De 1975 hasta hoy)*, B: Ariel, 1996.

--- *¿Nuevas dramaturgias? Los autores de fin de siglo en Cataluña, Valencia y Baleares*, M: INAEM, 2000.

J. M. SALA VALLDAURA, *Història del teatre a Catalunya*, Lleida: Pagès, 2006 (Biblioteca d'Història de Catalunya, 8)

R. SALVAT, *Escrips per al teatre*, B: Institut del Teatre, 1991.

J.L. SIRERA, *El fet teatral dins la societat valenciana*, V: Linds-Quaderns de Poesia, 1979.

--- «Literatura i pràctiques dramàtiques al País Valencià contemporani: dos segles d'indefinicions» dins AADD, *Estudis de Literatura Catalana al País Valencià*, Alacant: Ajuntament de Benidorm-Universitat d'Alacant, 1987, p. 139-156.

---, *Passat, present i futur del teatre valencià*, V: Institució Alfons el Magnànim, 1981.

* La bibliografia serà convenientment ampliada per a cada tema.

* Les lectures obligatòries es determinaran en començar el semestre.
